

FSMA_2021_19 dd. 22 december 2021

Q&A over het Europees uniform verslagleggingsformaat en eCorporate

In dit document gehanteerde omschrijvingen en afkortingen:

- **ESEF:** Europees uniform elektronisch verslagleggingsformaat (of European single electronic format)
- **ESEF-verordening:** [Gedelegeerde Verordening \(EU\) 2019/815](#) van de Commissie van 17 december 2018 tot aanvulling van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat
- **Informatie-KB:** Koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt
- **iXBRL:** inline eXtensible Business Reporting Language
- **Transparantierichtlijn:** [Richtlijn 2004/109/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG
- **Wet van 2 augustus 2002:** Wet betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.
- **XHTML:** eXtensible HyperText Markup Language

Inhoudstafel

1. Het toepassingsgebied van ESEF	5
1.1 Wie moet ESEF toepassen?	5
1.2 Wie moet ESEF niet toepassen?	5
1.3 Welke documenten moeten in ESEF worden opgesteld?	5
1.4 Is ESEF van toepassing op de verklaring van niet-financiële informatie?	5
1.5 Moeten universele registratiedocumenten ook in ESEF worden opgesteld?	5
1.6 Moet het jaarlijkse financiële verslag beschikbaar zijn in ESEF in elke taalversie waarin het wordt gepubliceerd?	6
2. De inhoud van het jaarlijks financieel verslag in ESEF	6
2.1 Slaat de verplichting tot markering (" <i>tagging</i> ") enkel op de geconsolideerde IFRS-jaarrekening of ook op de statutaire jaarrekening?	6
2.2 Slaat de verplichting tot markering (" <i>tagging</i> ") ook op de toelichtingen bij de geconsolideerde IFRS- jaarrekening?	6
2.3 Slaat de verplichting tot markering (" <i>tagging</i> ") op de niet-financiële essentiële prestatie-indicatoren opgenomen in de verklaring van niet-financiële informatie?	7
2.4 Moet er een XBRL-viewer ter beschikking worden gesteld zodat de XBRL-markering in het jaarlijks financieel verslag ook zichtbaar wordt in het ESEF-document?	7
2.5 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF het verslag van de auditor over de geconsolideerde jaarrekening bevatten, inclusief zijn oordeel over de vraag of de financiële overzichten voldoen aan de desbetreffende wettelijke vereisten in de ESEF-verordening?	8
2.6 In welke taal moeten de labels voor het markeren van elementen van de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld?	8
3. De openbaarmaking van het jaarlijks financieel verslag	8
3.1 Waar moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF worden gepubliceerd?	8
3.2 Moet het jaarlijks financieel verslag ook in PDF ter beschikking worden gesteld?	8
3.3 Wanneer moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF openbaar worden gemaakt?	9
3.4 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF gelijktijdig met de PDF-versie openbaar worden gemaakt?	9
3.5 Wat als de ESEF-versie van het jaarlijks financieel verslag niet tijdig klaar is?	9
3.6 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF enkel worden neergelegd bij de FSMA en niet bij de Balanscentrale van de NBB?	9
3.7 Waar vind ik informatie over de neerlegging bij de NBB?	10
3.8 Waar publiceert de FSMA de jaarlijkse financiële verslagen?	10

3.9	Er is een fout geslopen in het gepubliceerd jaarlijks financieel verslag in ESEF. Wat moet ik doen om deze fout recht te zetten?	10
4.	Technische en praktische aspecten van de oplading op eCorporate	10
4.1	Welke versie van het jaarlijks financieel verslag moet als hoofddocument worden ingediend op eCorporate?	10
4.2	Hoe laad ik de verschillende taalversies van mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF op eCorporate op?	10
4.3	Kunnen andere documenten dan het jaarlijks financieel verslag in ESEF worden opgeladen in eCorporate?	10
4.4	Hoe laad ik de verklaring van niet-financiële informatie op in eCorporate als die als een afzonderlijk verslag is opgemaakt.	10
4.5	In welk formaat moet ik mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF opladen ?.....	10
4.6	Welke extensie moet ik gebruiken voor een XHTML-bestand?	11
4.7	Wat is de maximale grootte van een document op eCorporate?.....	11
4.8	Blokkeert eCorporate soms het opladen van verslagen?	11
4.9	Wat moet ik doen bij technische problemen tijdens het opladen van mijn documenten?	11
4.10	Valideert de eCorporate-software mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF?.....	11
4.11	Waar vind ik het resultaat van de validatie terug?	11
4.12	Wat moet ik doen bij fouten of waarschuwingen in de validatiefile?	12
4.13	Kan ik vóór de officiële overmaking van het jaarlijks financieel verslag op eCorporate de validatie van mijn ESEF-file testen?	12
4.14	Hoe krijg ik toegang tot de testomgeving van eCorporate?	12
4.15	Kan ik een verslag meerdere malen testen in de testomgeving?	12
5.	Fouten en waarschuwingen in de validatiefile	12
5.1	Wat valideert de software?.....	12
5.2	De validatiefile bevat fouten of waarschuwingen. Wat moet ik doen?.....	13
5.3	Mijn validatiefile bevat geen fouten of waarschuwingen. Betekent dit dat de ESEF-file geen fouten meer bevat?.....	13
5.4	Kan een genoteerde vennootschap het opstellen van een jaarlijks financieel verslag in ESEF volledig uitbesteden aan een in ESEF gespecialiseerde externe partij en zo fouten vermijden?.....	14
6.	Wat zijn veel voorkomende fouten in de xbrl-markering?.....	14
6.1	De gemarkeerde XBRL-waarde heeft een fout teken	14
6.2	De gebruikte XBRL-tag komt niet overeen met de inhoud van het toegelichte bedrag	15
6.3	Onzichtbare tags of onvolledig getagde financiële staten	16
6.4	Onnodig uitbreiden van de taxonomie met nieuwe (verankerde) elementen.....	16

6.5	Evalueren van de validatierapporten en impact ontbrekende berekeningen.....	17
6.6	Lay-out problemen in de XHTML-versie waardoor de cijfers niet meer zichtbaar zijn.....	17
7.	Nuttige informatie en vragen in verband met ESEF.....	18
7.1	Waar vind ik nuttige informatie over ESEF?.....	18
7.2	Waar kan ik terecht met vragen die niet aan bod komen in deze FAQ?	18

1. HET TOEPASSINGSGBIED VAN ESEF

1.1 Wie moet ESEF toepassen?

Vennootschappen waarvan effecten op een gereguleerde markt zijn toegelaten¹.

1.2 Wie moet ESEF niet toepassen?

Niet-genoteerde vennootschappen (ook niet als zij een genoteerde dochter hebben).

Vennootschappen waarvan enkel obligaties met een nominale waarde per eenheid van ten minste 100.000 euro genoteerd zijn²

1.3 Welke documenten moeten in ESEF worden opgesteld?

Enkel het jaarlijks financieel verslag moet beschikbaar zijn in ESEF. Deze verplichting geldt niet voor andere gereguleerde informatie (zoals het halfjaarlijks financieel verslag).

1.4 Is ESEF van toepassing op de verklaring van niet-financiële informatie?

Als de verklaring van niet-financiële informatie³ in het jaarverslag wordt opgenomen, vormt zij een onderdeel van het jaarlijks financieel verslag dat beschikbaar moet zijn in ESEF.

Wanneer een vennootschap de verklaring van niet-financiële informatie als een afzonderlijk verslag opmaakt en niet opneemt in het jaarlijks financieel verslag, moet deze verklaring niet in ESEF beschikbaar zijn⁴.

1.5 Moeten universele registratiedocumenten ook in ESEF worden opgesteld?

Alle universele registratiedocumenten (URD's) die dienen als jaarlijkse financiële verslagen in het kader van de transparantierichtlijn moeten worden gepubliceerd in XHTML-formaat. De IFRS-geconsolideerde jaarrekeningen opgenomen in die universele registratiedocumenten moeten worden gemarkeerd ("*getagged*") zoals vereist door de ESEF-verordening.

¹ De verplichting om een jaarlijks financieel verslag openbaar te maken is ingeschreven in artikel 12 van het informatie-KB en artikel 3 en 4 van de ESEF-verordening.

² Artikel 18, § 1, 2° van het Informatie-KB

³ Verklaring van niet-financiële informatie zoals bedoeld in artikel 3:6, § 4, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

⁴ Het jaarverslag maakt in dit geval melding dat de verklaring van niet-financiële informatie in een afzonderlijk verslag is opgemaakt.

1.6 Moet het jaarlijkse financiële verslag beschikbaar zijn in ESEF in elke taalversie waarin het wordt gepubliceerd?

Taalversies die op louter vrijwillige basis worden gepubliceerd moeten niet beschikbaar zijn in ESEF⁵.

2. DE INHOUD VAN HET JAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG IN ESEF

2.1 Slaat de verplichting tot markering (“tagging”) enkel op de geconsolideerde IFRS-jaarrekening of ook op de statutaire jaarrekening?

Markering is enkel verplicht voor de geconsolideerde IFRS-jaarrekening en niet voor de statutaire jaarrekening⁶. Emittenten moeten wel hun volledig jaarlijks financieel verslag opstellen in XHTML-formaat.

2.2 Slaat de verplichting tot markering (“tagging”) ook op de toelichtingen bij de geconsolideerde IFRS- jaarrekening?

Jaarlijkse financiële verslagen vanaf de boekjaren aanvangend op 1 januari 2022 moeten ook gemarkeerde toelichtingen bevatten⁷. Het gaat louter om de markering van blokken tekst (“*block tagging*”) en niet om elk cijfer. Hieronder gaat een overzicht van wat er moet worden getagged en vanaf wanneer.

⁵ Artikel 20 van de transparantierichtlijn gaat in op de taal waarin een jaarlijks financieel verslag moet worden opgesteld. In bepaalde situaties voorziet de transparantierichtlijn dat het jaarlijks financieel verslag in meerdere talen moet worden opgesteld, waarbij soms een keuze wordt gelaten tussen welbepaalde talen. Artikel 10 van de wet van 2 augustus 2002 zet deze vereisten om in Belgisch recht.

Een concreet toepassingsgeval: een Belgische vennootschap heeft aandelen genoteerd op een gereguleerde markt in België en in lidstaat X. Conform de Belgische wetgeving stelt deze vennootschap haar jaarlijks financieel verslag op in het Nederlands. Stel dat land X jaarlijkse financiële verslagen aanvaardt die opgesteld zijn in het Grieks of in het Engels. De betrokken vennootschap moet haar jaarlijks financieel verslag dan niet enkel bekendmaken in het Nederlands maar ook nog in het Engels of in het Grieks. Niet enkel de Nederlandse taalversie maar ook de, naar keuze van de vennootschap, Engelse of Griekse taalversie (die deze vennootschap kiest voor de officiële bekendmaking in land X) moet dan in ESEF worden opgesteld.

⁶ Artikel 4, § 1 van de ESEF-verordening

⁷ Bijlage II, §3 bij de ESEF-verordening

Vereist taggingniveau en wanneer?

2.3 Slaat de verplichting tot markering (“tagging”) op de niet-financiële essentiële prestatie-indicatoren opgenomen in de verklaring van niet-financiële informatie?

Nee, markering is (op dit ogenblik) enkel verplicht voor de geconsolideerde IFRS-jaarrekening.

2.4 Moet er een XBRL-viewer ter beschikking worden gesteld zodat de XBRL-markering in het jaarlijks financieel verslag ook zichtbaar wordt in het ESEF-document?

Markering van het jaarlijks financieel verslag moet gebeuren met behulp van Inline XBRL⁸. De XBRL-tags kunnen zichtbaar worden gemaakt met een XBRL-viewer. Het ESEF-document mag evenwel **geen** uitvoerbare code bevatten⁹. Aldus mag er **geen XBRL-viewer** worden opgenomen in het jaarlijks financieel verslag.

Dit geldt zowel voor de versie op eCorporate als op de website van de emittent. Beide versies moeten immers identiek zijn.

Het kan wel nuttig zijn om een XBRL-viewer ter beschikking te stellen op de website van de emittent zodat de markering zichtbaar wordt. Emittenten voorzien in dat geval best de nodige uitleg over het gebruik van de XBRL-viewer.

⁸ Artikel 6 van de ESEF-verordening

⁹ Bijlage IV, § 14 van de ESEF-verordening

2.5 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF het verslag van de auditor over de geconsolideerde jaarrekening bevatten, inclusief zijn of haar oordeel over de vraag of de financiële overzichten voldoen aan de desbetreffende wettelijke vereisten in de ESEF-verordening?

Ja. Het ondertekende verslag van de commissaris of van de met controle van de jaarrekeningen belaste persoon vormt een integraal onderdeel van het jaarlijks financieel verslag¹⁰. De Europese Commissie heeft in een [interpretatieve mededeling](#)¹¹ bevestigd dat het controleoordeel over de vraag of de financiële overzichten voldoen aan de desbetreffende wettelijke vereisten in de ESEF-verordening, in deze controleverklaring moet worden opgenomen.

2.6 In welke taal moeten de labels voor het markeren van elementen van de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld?

De labels, met inbegrip van de labels van de gebruikte extensietaxonomie-elementen, moeten in dezelfde taal zijn als het jaarlijks financieel verslag.

ESMA beveelt aan om taxonomie-extensies ook ter beschikking te stellen in een taal die in internationale financiële kringen wordt gebruikt (de facto in het Engels).

3. DE OPENBAARMAKING VAN HET JAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG

3.1 Waar moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF worden gepubliceerd?

De officiële versie van het jaarlijks financieel verslag is de versie in ESEF¹². Emittenten dienen deze officiële versie op hun website te publiceren¹³ en gelijktijdig over te maken aan de FSMA via het platform eCorporate¹⁴.

Voor de technische en praktische aspecten in verband met de oplading van het jaarlijks financieel verslag op het platform eCorporate verwijzen we naar sectie 4 van deze FAQ.

3.2 Moet het jaarlijks financieel verslag ook in PDF ter beschikking worden gesteld?

De FSMA beveelt aan om eveneens een PDF-versie te publiceren op hun website en deze versie als bijlage bij het ESEF-hoofddocument op te laden op het platform eCorporate¹⁵.

Een gebruiker kan op die manier kiezen of hij de officiële versie van het jaarlijks financieel verslag in ESEF consulteert of dat hij gebruik maakt van de traditionele PDF.

¹⁰ Artikel 12, § 2, 4° van het Informatie-KB

¹¹ Publicatieblad Europese Unie, C379, 10 november 2020, p. 1, nr. 2020/C 379/01.

¹² Artikel 4 van de Transparantierichtlijn

¹³ Artikel 41 van het Informatie-KB

¹⁴ Artikel 42 van het Informatie-KB

¹⁵ Om te voldoen aan de verplichting om het jaarlijks financieel verslag ook als brochure verkrijgbaar te stellen (Artikel 36, §1, 3de lid van het informatie-KB)

Emittenten die hun jaarlijks financieel verslag eveneens in een ander formaat dan ESEF ter beschikking stellen moeten **steeds uitdrukkelijk verwijzen naar de officiële versie** van het jaarlijks financieel verslag in ESEF.

3.3 Wanneer moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF openbaar worden gemaakt?

De invoering van ESEF wijzigt niets aan de openbaarmakingstermijnen. Emittenten dienen hun jaarlijks financieel verslag **uiterlijk vier maanden** na het einde van het boekjaar openbaar te maken¹⁶. Soms moet die openbaarmaking zelfs vroeger gebeuren. Emittenten naar Belgisch recht waarvan aandelen tot de verhandeling op een gereguleerde markt zijn toegelaten moeten hun jaarlijks financieel verslag namelijk uiterlijk dertig dagen voor hun jaarlijkse algemene vergadering openbaar maken. Andere emittenten naar Belgisch recht moeten hun jaarlijks financieel verslag uiterlijk vijftien dagen voor hun jaarlijkse algemene vergadering openbaar maken.

3.4 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF gelijktijdig met de PDF-versie openbaar worden gemaakt?

De FSMA beveelt emittenten aan om de ESEF-versie en de PDF-versie **gelijktijdig openbaar te maken** en dit uiteraard binnen de wettelijke termijn.

Indien een genoteerde vennootschap reeds een PDF-versie van haar jaarlijks financieel verslag openbaar maakt voor dat de officiële ESEF-versie klaar is, moet deze PDF-versie onverwijld en uiterlijk op het ogenblik van openbaarmaking ook op eCorporate worden opgeladen¹⁷.

De FSMA vindt het evenwel geen goede praktijk om beide versies niet gelijktijdig te publiceren. De bedoeling van ESEF is immers om de financiële informatie onmiddellijk makkelijker toegankelijk te maken. Het voordeel van ESEF verdwijnt deels als het jaarlijks financieel verslag eerst in PDF werd gepubliceerd en pas een tijd nadien in ESEF. Genoteerde vennootschappen zouden er moeten naar streven om beide versies gelijktijdig klaar te hebben.

3.5 Wat als de ESEF-versie van het jaarlijks financieel verslag niet tijdig klaar is?

Indien een emittent er **niet** in slaagt de ESEF-versie **binnen de wettelijke termijn** openbaar te maken en het verslag wel beschikbaar is in PDF, raadt de FSMA aan om reeds de PDF-versie ter beschikking te stellen van het publiek. De genoteerde vennootschap heeft op die manier haar wettelijke verplichtingen evenwel nog niet gerespecteerd.

3.6 Moet het jaarlijks financieel verslag in ESEF enkel worden neergelegd bij de FSMA en niet bij de Balanscentrale van de NBB?

Ja. Het jaarlijks financieel verslag opgesteld in ESEF moet aan de FSMA worden overgemaakt via het platform eCorporate en **niet** aan de Balanscentrale van de NBB. Voor meer informatie over de technische

¹⁶ Artikel 12, §1 van het Informatie-KB

¹⁷ Voor de filing van de ESEF-versie zal dan via eCorporate.fin@fsma.be aan de FSMA gevraagd moeten worden om de oorspronkelijke PDF-filing op eCorporate te verwerpen. Vervolgens kan het jaarlijks financieel verslag in ESEF dan worden gefiled als hoofddocument en de PDF als bijlage.

en praktische aspecten van de indiening van het jaarlijks financieel verslag via eCorporate verwijzen we naar sectie 4 van deze FAQ.

3.7 Waar vind ik informatie over de neerlegging bij de NBB?

Vennootschappen moeten bij de NBB enerzijds hun geconsolideerde jaarrekening (met bijhorende verslagen) neerleggen en anderzijds hun statutaire jaarrekening (met bijhorende verslagen). Voor meer informatie verwijzen we naar de website van de [Balanscentrale](#).

3.8 Waar publiceert de FSMA de jaarlijkse financiële verslagen?

De jaarlijkse financiële verslagen (in ESEF en in pdf) worden door de FSMA gepubliceerd op [STORI](#).

3.9 Er is een fout geslopen in het gepubliceerd jaarlijks financieel verslag in ESEF. Wat moet ik doen om deze fout recht te zetten?

In dit geval moet u contact opnemen met de FSMA via het mailadres eCorporate.fin@fsma.be.

4. TECHNISCHE EN PRAKTISCHE ASPECTEN VAN DE OPLADING OP eCORPORATE

4.1 Welke versie van het jaarlijks financieel verslag moet als hoofddocument worden ingediend op eCorporate?

Het jaarlijks financieel verslag in ESEF is de officiële versie. Emittenten moeten dit formaat als **hoofddocument** in eCorporate opladen. De FSMA beveelt aan om eveneens een PDF-versie van het jaarlijks financieel verslag **als bijlage** bij het ESEF-hoofddocument op te laden.

4.2 Hoe laad ik de verschillende taalversies van mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF op eCorporate op?

Verschillende taalversies van het ESEF-jaarverslag moeten in afzonderlijke bestanden worden opgeladen.

4.3 Kunnen andere documenten dan het jaarlijks financieel verslag in ESEF worden opgeladen in eCorporate?

Nee. Het is momenteel niet toegestaan andere documenten, zoals jaarcommuniqués of halfjaarlijkse financiële verslagen, in ESEF op te laden.

4.4 Hoe laad ik de verklaring van niet-financiële informatie op in eCorporate als die als een afzonderlijk verslag is opgemaakt.

eCorporate bevat een specifieke rubriek "Verslag over Duurzaamheid" om deze verslagen op te laden.

4.5 In welk formaat moet ik mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF opladen ?

Jaarlijkse financiële verslagen die geconsolideerde IFRS-jaarrekeningen bevatten moeten worden opgeladen als één zip-verslaggevingspakket (met daarin één enkel bestand in XHTML-formaat).

Jaarlijkse financiële verslagen die geen geconsolideerde jaarrekeningen bevatten moeten worden opgeladen als een XHTML-bestand.

4.6 Welke extensie moet ik gebruiken voor een XHTML-bestand?

Aan een XHTML-bestand kunnen verschillende bestandextensies worden gekoppeld. Enkel de bestandextensies .HTML en .XHTML worden aanvaard. Het eigenlijke bestand moet steeds in XHTML zijn.

4.7 Wat is de maximale grootte van een document op eCorporate?

De maximale grootte bedraagt 50 MB per opgeladen zip- of XHTML-file. Aangezien elke taalversie in een afzonderlijke zip- of XHTML-file moet worden opgeladen geldt dit per taalversie.

De limiet van 50 MB geldt voor alle files, dus ook voor elke bijlage in PDF.

De FSMA raadt aan om grote bestanden één voor één te uploaden.

In geval van problemen kan u contact opnemen met de FSMA via eCorporate@fsma.be.

4.8 Blokkeert eCorporate soms het opladen van verslagen?

Bestanden die te groot zijn alsook bestanden die *active content* (of virussen) bevatten worden geblokkeerd op het niveau van de eCorporate infrastructuur.

In geval van problemen kan u contact opnemen met de FSMA via eCorporate@fsma.be.

4.9 Wat moet ik doen bij technische problemen tijdens het opladen van mijn documenten?

Bij technische problemen met eCorporate kan u contact opnemen met de FSMA via eCorporate@fsma.be.

Zorg er dan voor dat de ESEF-versie wel op de website van de vennootschap wordt gepubliceerd en via de anderen gebruikelijke kanalen wordt verspreid. Als het niet lukt om de ESEF-versie op te laden op eCorporate en wel om de PDF-versie op te laden, kan u deze laatste reeds opladen.

Om problemen te voorkomen op het ogenblik van de openbaarmaking van de documenten raadt de FSMA aan om het opladen van de ESEF-versie op voorhand te testen in de [eCorporate testomgeving](#).

4.10 Valideert de eCorporate-software mijn jaarlijks financieel verslag in ESEF?

De eCorporate-software voert een aantal technische validaties uit op de ingediende jaarlijkse financiële verslagen in ESEF. Voor meer informatie over validatie verwijzen we naar sectie 5 van deze Q&A.

4.11 Waar vind ik het resultaat van de validatie terug?

De FSMA stelt na het opladen van de documenten op eCorporate de resultaten van de validatie ter beschikking in een validatiefile. U kan deze validatiefile vinden op eCorporate.

4.12 Wat moet ik doen bij fouten of waarschuwingen in de validatiefile?

We verwijzen hiervoor naar sectie 5 van deze Q&A.

4.13 Kan ik vóór de officiële overmaking van het jaarlijks financieel verslag op eCorporate de validatie van mijn ESEF-file testen?

De FSMA stelt *tijdelijk* een ESEF-testomgeving ter beschikking. Hierdoor kan u op voorhand - en zonder dat dit tot een automatische publicatie op STORI leidt – nagaan welke validatieresultaten u zou ontvangen bij een indiening op eCorporate. De officiële overmaking van uw jaarlijks financieel verslag aan de FSMA moet echter plaatsvinden via de eCorporate-omgeving. Opladen in de testomgeving volstaat dus niet.

4.14 Hoe krijg ik toegang tot de testomgeving van eCorporate?

De toegang tot de eCorporate-testomgeving verloopt zoals die voor de productieomgeving. De testomgeving is terug te vinden via <https://ecorporate-test.fsma.be>. De door de vennootschap aangestelde verantwoordelijke voor eCorporate (de *company administrator*) kan medewerkers of derden die voor zijn vennootschap optreden toegang verlenen tot de testomgeving. De gebruikers moeten beschikken over een geldig certificaat. Voor meer details verwijzen we naar [Circulaire FSMA 2013_16](#) die terug te vinden is op de website van de FSMA.

4.15 Kan ik een verslag meerdere malen testen in de testomgeving?

Ja. Om opnieuw te kunnen testen moet wel de vorige testfiling uit de testomgeving worden verwijderd. Dit kan enkel door de FSMA gebeuren. U dient hiervoor een mail te sturen naar eCorporate@fsma.be.

5. FOUTEN EN WAARSCHUWINGEN IN DE VALIDATIEFILE

5.1 Wat valideert de software?

De software controleert volgende aspecten:

- de rapportering in het correcte formaat (.xhtml of .zip);
- de rapportering van verschillende taalversies in aparte bestanden;
- de bestandsgrootte (maximum 50MB per bestand);
- vormelijke en inhoudelijke controles op de correctheid van de rapportering. De uitgevoerde controles zijn deze zoals beschreven in volgende documenten die ESMA beschikbaar stelt op haar website:
 - de [ESEF Reporting Manual](#)
 - de Excel file [ESEF Validation Rules](#)
 - Op de jaarlijkse financiële verslagen die geen geconsolideerde IFRS-jaarrekeningen bevatten wordt voor de rapportering over 2021 gestart met een beperkte validatie uitgevoerd in lijn met wat aangegeven is in de ESMA Reporting Manual onder het hoofdstuk “Guidance for preparers of ESEF reports not subject to tagging obligations.”

5.2 De validatiefile bevat fouten of waarschuwingen. Wat moet ik doen?

De meeste software voor het opstellen van ESEF jaarlijkse financiële verslagen doet standaard een aantal verificaties om na te gaan of het verslag bepaalde (mogelijke) fouten bevat. Soms geeft de software een foutmelding, in andere gevallen gaat het om een waarschuwing.

Om te vermijden dat op het ogenblik van de officiële indiening van uw jaarlijks financieel verslag in ESEF op eCorporate de validatiefile nog melding zou maken van reële problemen, wordt aangeraden om het jaarlijks financieel verslag vooraf op het testplatform op te laden.

De in de validatiefile vermelde problemen zijn vaak erg technisch van aard zodat men best beroep doet op een specialist.

Indien de software aangeeft dat er een fout is, dan moet die vrijwel steeds worden rechtgezet.

In het geval van een waarschuwing is dit een uitdrukkelijke uitnodiging om te verifiëren of er geen probleem is met het verslag. Een waarschuwing betekent evenwel niet per definitie dat er een fout zit in het verslag. Zo zal software in principe een waarschuwing geven als het element “*Verklaring van wijziging in de naam van de verslaggevende entiteit*” niet ingevuld is¹⁸. Indien de naam van de entiteit niet gewijzigd werd, dan is deze informatie normalerwijze niet aanwezig in het jaarlijks financieel verslag en moet ze dus ook niet gemarkeerd worden. Een waarschuwing kan ook wijzen op een fout in het onderliggende jaarlijks financieel verslag. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de som van een aantal rubrieken niet overeenstemt met het bijhorende totaal. Dit kan ook het geval zijn als voor eenzelfde rubriek die op verschillende plaatsen in de jaarrekening voorkomt, verschillende bedragen worden vermeld (inconsistente duplicaten¹⁹)²⁰ of als een informatie die vereist is door IFRS ontbreekt en daardoor niet is gemarkeerd²¹. Aldus kan de ESEF-software helpen om fouten in het onderliggende jaarlijks financieel verslag op te sporen.

5.3 Mijn validatiefile bevat geen fouten of waarschuwingen. Betekent dit dat de ESEF-file geen fouten meer bevat?

Nee. Niet alle informatie kan door de software (en via de door de software uitgevoerde berekeningen) worden gevalideerd. De technische checks die worden uitgevoerd door de validatiesoftware vormen basischecks. Dit betekent niet dat er zich geen (materieële) problemen meer kunnen voordoen in de markering. De softwarematige controle moet zeker worden aangevuld met een gedetailleerde technische review van de gemarkeerde gegevens.

Er zijn ook technologische beperkingen: de berekeningsregels kunnen bijvoorbeeld niet allemaal geverifieerd worden zolang er nog (consistente) duplicaten aanwezig zijn in de file. Daarnaast kan de software, bij wijze van voorbeeld, enkel valideren of er tekst werd ingevuld in de verplichte velden. Welke

¹⁸ Informatie vereist in de jaarrekening door IAS 1.51, a) indien de naam van de entiteit effectief gewijzigd is.

¹⁹ Het is aangewezen dat duplicaten op consistente wijze worden afgerond doorheen het jaarlijks financieel verslag. De ESMA reporting manual vereist trouwens dat emittenten geen inconsistente duplicaten rapporteren in een inline XBRL-document (§ 2.2.4).

²⁰ Merk op dat kleine verschillen die het gevolg zijn van afrondingen en die anders vrij ongemerkt zouden voorbijgaan, door software ook vrij systematisch worden gesignaleerd.

²¹ Zo vereist IAS 1.138, b) een beschrijving van de aard van de activiteiten van de entiteit en haar voornaamste bedrijvigheden en moet deze informatie ook worden gemarkeerd.

tekst hier werd opgenomen en of deze conform de normen is dient nog steeds manueel geverifieerd te worden. Als men bv. in de beschrijving van de activiteiten van het bedrijf N/A zou invullen dan zal de foutmelding hierdoor ook reeds verdwijnen terwijl dit uiteraard niet de bedoeling is.

We verwijzen hier ook naar sectie 6 van deze FAQ, 'Wat zijn veel voorkomende fouten in de xbrl-markering?'

5.4 Kan een genoteerde vennootschap het opstellen van een jaarlijks financieel verslag in ESEF volledig uitbesteden aan een in ESEF gespecialiseerde externe partij en zo fouten vermijden?

Het betrekken van externe specialisten bij het opstellen van een jaarlijks financieel verslag in ESEF is zeker een goede zaak, zeker wanneer er geen of onvoldoende gespecialiseerde kennis aanwezig is binnen de vennootschap. Dit neemt niet weg dat de verantwoordelijkheid om aan de ESEF-vereisten te voldoen bij de genoteerde onderneming zelf ligt. Zo is de voorbereiding voor de aansluiting van de rekeningen met de beschikbare taxonomie en de beslissing om specifieke extensies te gebruiken een aspect dat niet volledig kan worden uitbesteed. Dit aspect vereist een diepgaande kennis van de gerapporteerde informatie en oordeelsvorming om tot de juiste keuzes te komen.

6. WAT ZIJN VEEL VOORKOMENDE FOUTEN IN DE XBRL-MARKERING?

De XBRL-markering (*tagging*) van de geconsolideerde IFRS-jaarrekening dient rekening te houden met de ESEF-verordening (inclusief de bijhorende taxonomie) en de technisch regelgevende normen die hierin worden beschreven. Eén van de doelen bij het implementeren van deze elektronische markering is om de data in een vergelijkbaar formaat ter beschikking te stellen zodat deze gemakkelijk verwerkt kunnen worden door de stakeholders van de genoteerde vennootschappen. Om de emittenten te helpen met de praktische implementatie heeft ESMA een [reporting manual](#) opgesteld.

De *reporting manual* bevat zowel basisprincipes als uitleg rond meer gedetailleerde/technische regels die dan door softwareontwikkelaars werden geïmplementeerd in hun validaties.

Hieronder volgt een bespreking van een aantal veel voorkomende fouten die de FSMA tot nu toe heeft vastgesteld.

6.1 De gemarkeerde XBRL-waarde heeft een fout teken

De interpretatie van een bepaalde waarde kan in het jaarlijks financieel verslag vaak worden afgeleid uit de context of de verdere toelichtingen. Eens de XBRL-gegevens in een database worden ingelezen is deze context vaak niet meer aanwezig. Een eventuele fout in het teken van de getagde waarden kan grote gevolgen hebben voor de gebruikers en diens uitgevoerde analyses of berekeningen.

In het schema van de basistaxonomie voor de markering van geconsolideerde IFRS-jaarrekeningen²² wordt bij de posten van het overzicht van de financiële positie, het overzicht van het totaalresultaat, het mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het kasstroomoverzicht als attribuut meestal vermeld of het om een debet- of creditelement gaat.

²² tabel VI bij de ESEF-verordening

De softwarematige validatieregels werken op basis van de veronderstelling dat de meeste XBRL-waarden positief dienen te zijn. De validatieregels vestigen dus de aandacht op (onverwachte) negatieve tekens. Het kan echter ook zijn dat er een positieve waarde werd ingegeven terwijl dit toch negatief moest zijn. Hiervoor is er momenteel geen rechtstreekse waarschuwing. Een aanvullende manuele controle op de tekens is dus zeker ook van belang.

Om tekenfouten te vermijden bij de XBRL-tagging dient het teken gevalideerd te worden op basis van de debet/credit eigenschappen van elk element (en dus niet op basis van de presentatie in het jaarverslag). Behalve een gedetailleerd manueel nazicht kan een maximum aan automatische berekeningen en andere validatiecontroles ook helpen om fouten te vermijden. Zie ook punt 6.5 hieronder dat het toevoegen van automatische berekeningen nogmaals benadrukt.

Voor enkele voorbeelden verwijzen we [hier](#) naar de XBRL website.

6.2 De gebruikte XBRL-tag komt niet overeen met de inhoud van het toegelichte bedrag

Uit de doorgevoerde review blijkt dat er vaak posten in de rekeningen gemarkeerd worden met tags die ofwel té specifiek of té algemeen (te ruim) zijn, waardoor de inhoud van de XBRL-tag zoals gedefinieerd in de basistaxonomie²³ niet overeenkomt met de eigenlijke inhoud van de post in de jaarrekening.

In de praktijk biedt het label van de XBRL-tag zoals opgenomen in de basistaxonomie bij de ESEF-verordening soms onvoldoende informatie om te beoordelen of dit label/deze tag past voor een bepaalde post in de jaarrekening. Een overeenstemming tussen het label van de XBRL-tag en de benaming gehanteerd in de jaarrekening biedt geen garantie dat de juiste tag is gebruikt.

Het documentatielabel bij een tag, opgenomen in de basistaxonomie, bevat de gedetailleerde omschrijving van de inhoud van de tag en soms extra restricties die niet (duidelijk) uit het label zelf blijken. De basistaxonomie bevat ook referenties naar IFRS. Dit kan ook helpen om de bedoelde inhoud van een bepaalde tag te begrijpen.

Een praktisch voorbeeld hiervan is het element '*andere reserves*', dat volgens het documentatielabel in de taxonomie géén overgedragen resultaten mag bevatten. Veel bedrijven hebben een post '*andere reserves*' op de balans staan die niet overeenkomt met de definitie zoals vooropgesteld in de basistaxonomie, omdat ze hier het overgedragen resultaat (en eventueel nog andere posten) onder verzamelen. Voor het overgedragen resultaat voorziet de basistaxonomie een aparte tag "*ingehouden winsten*".

Een andere voorkomend foutief gebruik van het label komt voor bij het element '*stijging (daling) van geldmiddelen en kasequivalenten*' dat gepresenteerd wordt in de kasstroomtabel. Hoewel dit label vaak overeenstemt met de omschrijving van de post in de jaarrekening, kan het niet gebruikt worden wanneer het effect van wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten hierin niet is inbegrepen²⁴. De basistaxonomie voorziet immers al een specifiek label voor de beweging exclusief de effecten van wisselkoerswijzigingen, nl: '*Toename (afname) van geldmiddelen en kasequivalenten vóór effect van wisselkoerswijzigingen*'. Merk op dat dit label (en het documentatielabel) een update kregen in de versie

²³ bijlage VI bij de ESEF-verordening

²⁴ In dat geval kan het enkel worden gebruikt voor de totale wijziging in geldmiddelen en kasequivalenten inclusief het effect van wisselkoerswijzigingen.

2020 van de taxonomie ([IFRS taxonomy update 4 – March 2021](#), zie paragraaf 118) om dit onderscheid duidelijker te maken.

Naast het label van de XBRL-tag moeten dus ook het documentatielabel en de labels van andere gelijkaardige elementen worden nagekeken om te controleren of de inhoud van het gebruikte element overeenstemt met de inhoud van de getagde posten in de jaarrekening.

De [geïllustreerde taxonomie](#), gepubliceerd door IFRS.org, is een handig hulpmiddel voor de keuze van het juiste element uit de basistaxonomie.

6.3 Onzichtbare tags of onvolledig getagde financiële staten

Bepaalde attributen (vb. 'display:none') zorgen ervoor dat de XBRL-tags niet zichtbaar zijn in een XHTML-viewer. Om dit te vermijden is het aan te raden om een visuele controle uit te voeren op de XHTML-versie van het jaarlijks financieel verslag om na te gaan of alle tags wel zichtbaar zijn in de viewer. Het kan nuttig zijn om deze controle ook uit te voeren met andere (o.m. gratis beschikbare) software dan diegene waarmee het jaarlijks financieel verslag werd gemaakt.

We benadrukken dat alle informatie uit de primaire financiële staten altijd (zichtbaar) getagged moet worden. Het gaat ook om bv. winst per aandeel, informatie opgenomen als onderdeel van een voetnoot, reconciliaties,... die bij de primaire financiële staten wordt getoond.

6.4 Onnodig uitbreiden van de taxonomie met nieuwe (verankerde) elementen

We hebben vastgesteld dat vaak onterecht taxonomie-extensies worden aangemaakt voor elementen die reeds bestaan in de basistaxonomie (al dan niet voorzien als dimensie of als aparte lijn).

Op de website van ifrs.org worden [tools](#) (IFRS taxonomy illustrated guide) ter beschikking gesteld om makkelijker in de taxonomie te navigeren. Ook kan het nuttig zijn om te vergelijken met de tagging gebruikt door andere bedrijven om het aantal uitbreidingen van de taxonomie tot een minimum te beperken.

Merk op dat de IFRS-taxonomie op jaarlijkse basis een update krijgt. We verwijzen hiervoor naar de [IFRS Taxonomy updates](#) jaarlijks gepubliceerd door de IFRS Foundation rond de maand maart (maar waarvoor de voorgestelde wijzigingen reeds op voorhand beschikbaar zijn). De ESEF-taxonomie neemt de goedgekeurde wijzigingen in de IFRS-taxonomie over²⁵.

Op jaarlijkse basis dient dus de afweging gemaakt te worden of elke extensie nog steeds noodzakelijk is.

²⁵ De wijzigingen worden in de verschillende Europese talen gepubliceerd in het Europees publicatieblad. De wijzigingsverordening geeft ook aan welke taxonomie verplicht is voor een bepaalde periode en of een nieuwe taxonomie op vrijwillige basis al vervroegd kan worden toegepast.

6.5 Evalueren van de validatierapporten en impact ontbrekende berekeningen

Elk resultaat van de validatiecontroles dient ad hoc geëvalueerd te worden om na te gaan of er sprake is van een fout of niet (zie ook sectie 5). De validatierapporten kunnen uiteraard enkel goed werken als, naast de voorgeprogrammeerde checks, ook voldoende rekenkundige verhoudingen worden opgelegd in de automatische berekeningsregels²⁶. Die rekenkundige verhoudingen moeten ook rekening houden met de nieuwe gekoppelde (verankerde) elementen die werden toegevoegd aan de basistaxonomie.

6.6 Lay-out problemen in de XHTML-versie waardoor de cijfers niet meer zichtbaar zijn.

De officiële versie van het jaarlijks financieel verslag is de versie in ESEF (i.e. XHTML-document). We raden aan om steeds een visuele controle uit te voeren op de lay-out van dit XHTML-document (en niet enkel op de PDF-versie) om te verifiëren of tabellen leesbaar zijn en niet verdrongen worden door foto's.

Dit geldt trouwens ook voor ondernemingen die geen geconsolideerde jaarrekeningen moeten opnemen in hun jaarlijks financieel verslag, maar die hun jaarlijks financieel verslag wel in XHTML moeten bekendmaken. Bij de omzetting tussen bestandsformaten (bv. van pdf naar XHTML) kunnen er wijzigingen in lay-out optreden.

²⁶ Bijlage IV, §6 van de ESEF-verordening

7. NUTTIGE INFORMATIE EN VRAGEN IN VERBAND MET ESEF

7.1 Waar vind ik nuttige informatie over ESEF?²⁷

- De [ESEF verordening](#)
- [Interpretatieve mededeling](#) van 10/11/2020 van de Europese Commissie inzake de opstelling, controle en bekendmaking van de financiële overzichten die zijn opgenomen in de jaarlijkse financiële verslagen die zijn opgesteld in ESEF.
- [Q&A](#) van 29 mei 2019 van de Europese Commissie
- De [reporting manual](#) gepubliceerd door ESMA (versie juli 2021, merk op dat deze manual en de bijhorende validatieregels regelmatig worden geactualiseerd) en het [overzicht van de validatieregels](#).
- [Educatief materiaal](#) gepubliceerd door ESMA
- De [circulaire FSMA 2013 16](#) van de FSMA over het overmaken van documenten via eCorporate en de [gebruikshandleiding van eCorporate](#).
- IFRS Foundation en de [IFRS-taxonomie](#), zie ook de documenten rond de updates van de taxonomie in [IFRS Taxonomy updates](#)
- De IFRS Foundation's [IFRS Taxonomy Preparer's Guide](#) geeft aanwijzingen over onderwerpen zoals hoe de juiste tag te vinden, wanneer extensies aan te maken en wanneer positieve of negatieve waarden te rapporteren.
- Accountancy Europe heeft een webpagina met [verzamelde guidance](#) over ESEF-rapportering en assurance.
- Op de website van XBRL International is een [lijst van artikels](#) te vinden over vaak voorkomende fouten in en valkuilen voor ESEF-verslagen.
- Filings.[xbrl.org](#) bevat een aanzienlijke lijst van verslagen in ESEF uit verschillende landen met o.m. een viewer die toelaat de XBRL-tags te zien, het zippakket, een file met validatieresultaten en een json-file
- Lijst van [ESEF tools](#) verschaft door XBRL Europe.
- Lijst van [XBRL-gecertificeerde software](#) verschaft door XBRL international
- Het jaarlijks financieel verslag 2019 van de GLEIF Foundation, opgesteld volgens de ESEF regels en de ESEF reporting manual (versie van juli 2019) is beschikbaar via de [ESMA website](#).

7.2 Waar kan ik terecht met vragen die niet aan bod komen in deze FAQ?

- Voor IT-technische vragen kan u terecht bij de mailbox eCorporate@fsma.be . Het gaat onder andere om vragen in verband met:
 - de testomgeving (bv. het verwijderen van eerdere testfilings)
 - de ESEF-software op het FSMA platform, technische standaarden;
 - de technische aspecten van eCorporate;
 - de technische aspecten van de ESEF validation files;
 - technische problemen met toegangprofielen (cfr. sectie 4.2.1 van [eCorporate handleiding](#));
 - oplaadproblemen (cfr. sectie 4.2.2 van [eCorporate handleiding](#)).

²⁷ Deze lijst werd zorgvuldig samengesteld en voorzien van hyperlinks, maar bestaat voor het grootste deel uit documenten beschikbaar gesteld door derden. Derden kunnen zowel de beschikbare informatie wijzigen evenals de plaats waar ze informatie ter beschikking stellen, waardoor het mogelijk is dat hyperlinks niet langer werken of informatie niet langer beschikbaar of actueel is. Eenzelfde probleem kan zich met links elders in dit document voordoen.

- Voor niet-IT-technische vragen in verband met ESEF kan u terecht bij de mailbox eCorporate.fin@fsma.be. Het gaat onder andere om vragen in verband met
 - de creatie van nieuwe toegangsprofielen in eCorporate;
 - de toepassing van de ESEF-regelgeving; en
 - de rechtzetting van fouten in een officieel opgeladen document (in de productieomgeving van eCorporate).